

BOUREC MORUŠOVÝ

V češtině se pro bource morušového vžilo jméno **hedvábník**. Tento hmyz je, jak už jeho jméno napovídá, původcem hedvábí. **Housenky bource se živí výhradně listím moruše bílé**. Bourec morušový je žlutavě bílý motýl z podčeledi nočních motýlů, jehož původní vlastí je jihovýchodní Asie. Mnohaletým chovem bourců vzniklo několik plemen, která se liší hlavně velikostí housenek, dobou jejich vývoje a s tím související velikostí a barvou zámotků. Na jaře se z vajíček líhnou housenky, jež asi po měsíci dospívají. Tehdy se začnou **zaplétat do dvou vláken** vznikajících ztuhnutím tekutiny, kterou housenky vylučují dvěma otvory na spodním pysku. Housenka postupně vlákna spojuje v jedno, a to pak omotává kolem sebe. Toto vlákno může být až 1000 m dlouhé. Housenka vytvoří asi za 3–4 dny **z vlákna kuklu**, v níž asi 14–20 dní odpočívá, než se z ní vylíhne nový motýl.

Vzniklé kokony housenek hedvábníka se nejprve **spařují v horké vodě**, aby se z nich odstranilo lepidlo, kterým housenka vlákna spojuje. Poté následuje **spřádání několika jemných nitek v hedvábnou nit**, přičemž čím více celistvých dlouhých nití je použito, tím je kvalita hedvábí vyšší (čím více kratších potrhaných nití a čím je tlustší nit, tím je kvalita hedvábí nižší). Další částí procesu je **vyvařování**, jež zahrnuje zejména proces bělení v roztoku popela, při kterém dojde k odstranění zbytků lepidla a zvláknění hedvábných vláken. Dále následuje **spřádání vláken** na přízi a posledním krokem výroby hedvábí je **tkaní a výroba konečné textilie**. Takto vzniklá látka má vynikající vlastnosti, jakých nedosahuje žádné jiné přírodní vlákno. Je **nejpevnějším přírodním předitivem** a další jeho velkou předností je zejména **pružnost, jemnost a vzdušnost**.

<https://www.chinatours.cz/rejstrik-mist/cina/hedvabi-a-bourec-morusovy/>

Před 100 lety české lesy likvidovala bekyně mniška. Na pomoc tehdy přišli vojáci i děti

S kalamitou na smrkových porostech se potýkalo i mladé Československo. Přes 600 tisíc hektarů lesů zlikvidovala bekyně mniška. Stát na její likvidaci posílal armádu i děti ze škol a školek. Stromy, kterými tehdy lesy obnovil, teď ohrožuje kůrovec.

Kůrovcová kalamita, která likviduje české a moravské lesy v posledních čtyřech letech, není první kalamitou svého druhu v moderní historii. Je to zhruba 100 let, kdy české smrky obalily žravé housenky bekyně mnišky a postupně zlikvidovaly porosty na 600 tisících hektarech. Pro událost se vžil výraz mnišková kalamita. S její likvidací tehdy pomáhala armáda, vězni, ale třeba i školní děti. Mnišková kalamita v mnohém připomíná tu kůrovcovou, které lesníci čelí v současnosti. Stejně jako lýkožrout smrkový se i housenky šířily po smrkových monokulturách a nechávaly za sebou spoušť ve formě holožíru. „Housenky žijí na smrku a konzumují jeho jehlice. Za příznivých podmínek se přemnoží a způsobí holožír a strom odumře,“ popisuje entomolog Východočeského muzea v Hradci Králové Bohuslav Mocek.

Michaela Rambousková 6.5. 2019

<https://www.seznamzpravy.cz/clanek/pred-100-lety-ceske-lesy-likvidovala-bekyne-mniska-na-pomoc-tehdy-prisli-vojaci-i-deti-71319>